Analyse tweede bezichtiging HK 2015

Artikel

In onderstaand verslag een analyse van de 99 jonge hengsten uit de catalogus van de HK. Het betreft hier 95 hengsten die in de eerste week van December zijn aangewezen voor de tweede bezichtiging, aangevuld met 3 hengsten uit de nakeuring en 1 uit de herkeuring. Er is gekeken naar vaderdieren en moederlijnen.

Na een ruime oogst tijdens de eerste bezichtiging, bleken de nodige hengsten nog niet onderzocht op spermakwaliteit en röntgenfoto's. Dit met 23 'slachtoffers' tot gevolg, waardoor er uiteindelijk 76 hengsten werden toegelaten tot Leeuwarden. Na 2 dagen keuren werden 29 hengsten aangewezen voor het verrichtingsonderzoek. Een week later kwam er nog 1 hengst bij uit de nakeuring en ook 1 uit de herkeuring, waardoor er in totaal 31 hengsten worden uitgenodigd voor de instructiedagen voorafgaand aan het C.O.

Hengstenlijnen

De jonge hengsten stammen af van maar liefst 35 verschillende vaders. De stamboekhengsten met de meeste zonen in Leeuwarden zijn:

- Tsjalle (12)
- Norbert (8)
- Uldrik (8)
- Reinder (7)
- Dries (6)
- Thorben (6)
- Maurus (5)
- Onne (5)

Tsjalle is met 12 zonen dit jaar wederom met afstand de lijstaanvoerder. De hengst is populair, heeft in Jehannes 484 uit z'n eerste jaargang direct al een mooie zoon, en dekt nog steeds veel en ook goede merries. Dat vergroot de kansen om op de HK goed vertegenwoordigd te zijn. Datzelfde geldt voor 3-voudig kampioen Norbert, die op enige afstand volgt met 8 zonen. Een mooie revanche was er voor Uldrik. Werd er vorig jaar nog wat negatief gesproken over zijn eerste jaargang zonen, nu is hij met 8 stuks goed in beeld en daarvan werden uiteindelijk zelfs 3 zonen aangewezen voor het C.O. Reinder, intussen definitief goedgekeurd op nakomelingen, had een grote groep zonen in de eerste bezichtiging en

daarvan mochten er 7 de race naar Leeuwarden vervolgen.

Zijn laatste jaren op Nederlandse bodem genoot Dries het vertrouwen van de fokkers en dat heeft hij niet geschaad. Vorig jaar al liepen de jonge Driesen tot het laatst mee en ook dit jaar weer een aardige groep waarvan er maarliefst 3 naar het verrichtingsonderzoek mogen. Thorben maakt een vliegende entree met 6 zonen uit zijn eerste jaargang. Hij is duidelijk in beeld bij de inspectie met 4 zonen aangewezen voor de verrichtingen. Maurus doet goed mee met 5 stuks en dat geldt ook voor ‘good old’ Onne.

De inmiddels Preferente Beart blijft een sterke rol spelen, dit jaar met 4 zonen. Het multitalent Anders bewijst ook in de fokkerij zijn kwaliteit. Van zijn 3 zonen gaan er zelfs 2 naar het verrichtingsonderzoek. Bij de nieuwkomers was het meeste succes voor Wimer. Hij had maar 1 zoon in Leeuwarden, maar deze gaat wel door naar het C.O.

Het is ook interessant om te kijken naar hengsten die niet zo sterk aanwezig zijn. Andries, vele jaren populair geweest onder fokkers, heeft dit jaar slechts 1 zoon in Leeuwarden. Ook aan moederszijde zien we slechts 1 zoon uit een dochter van Andries. Hetzelfde geldt voor Jerke, enkele jaren geleden nog goed voor vele dekkingen, heeft nu geen enkele zoon op de keuring.

Van moederszijde stammen de jonge hengsten af van niet minder dan 52 verschillende grootvaders. Zoals altijd een grotere spreiding dan aan vaderszijde. De hengsten met de meeste kleinzonen uit dochters zijn:

- Beart (6)
- Tsjerk (5)
- Ulbert (5)
- Olof (4)
- Anton (4)
- Fabe (4)
- Heinse (4)
- Jasper (4)
- Rindert (4)

De top wordt bevolkt door maarliefst 5 Preferente hengsten! En zo moet het ook. Stempelhengsten moeten hun kwaliteiten via sterke dochters doorgeven. Opvallende binnenkomer is Ulbert. In zijn jonge jaren, voor het vertrek naar Amerika, was hij populair en uit die jaren komen nu zijn dochters in de fokkerij bovendrijven. Ulbert is belangrijk voor verspreiding van het Ygram-bloed. Zijn enige zoon Maurits, op nakomelingen goedgekeurd, is cruciaal om de hengstenlijn van Ygram in leven te houden. Maurits kreeg een zoon naar de verrichtingen, wellicht een kans voor de toekomst.

Ook een sterke positie voor Rindert. De hengst komt in zowat alle statistieken als sterke vererver naar voren, maar wordt desondanks (te) weinig gebruikt. Knappe prestatie dus om 4 kleinzonen uit zijn dochters op de keuring te hebben en daarvan werden er ook nog eens 2 aangewezen voor het C.O.!

Er waren ook nog een paar hengsten met oud bloed in de aderen, uit rechtstreekse dochters van Gaije, Dirk, Reitse en de stempelhengst Hearke. Daarnaast zien we elk jaar weer een paar minder bekende namen voorbij komen, zoals nu hengsten uit dochters van Time, Ait, Oeds en Sjaard. Kijken we ook hier even naar wat ontbrekende namen: Fetse en Folkert, zo’n tien jaar geleden zeer populair én succesvol in de fokkerij, zijn nu via hun dochters nauwelijks vertegenwoordigd. Eerder al is Andries genoemd en ook Brandus zien we aan moederszijde slechts eenmaal terug.

Ingedeeld naar de traditionele hengstenlijnen krijgen we het volgende beeld:

Hengstenlijn	Vaders	Moedersvaders
Wessel	6	14
Ygram	2	7
Hearke	29	33
Jochem	51	32
Age	1	10
Ritske	10	
		3

Het Wessel-bloed wordt dit jaar volledig bepaald door Ielke-zoon Thorben. Op termijn is er versterking te verwachten van Wolfert, Alwin en Aarnold. Aan moederszijde is er meer invloed door dochters van o.a. Anton, Lolke en Felle.

De Ygram-lijn zit in zwaar weer. Aan laatste strohalm Maurits de taak om de lijn in stand te houden. Zijn vader Ulbert is dit jaar aan moederszijde opvallend in beeld.

De preferente Hearke bezet nog altijd een sterke positie en dan met name via de nazaten van Jasper (Beart, Dries, Uldrik). Aan moederszijde wint de Hearke-lijn het dit jaar nipt van broer Jochem. Eerder genoemde Rindert speelt hierbij een rol en verder ook nog Olof en Teunis.

Ruim de helft van alle jonge hengsten komt (ook dit jaar weer) aan vaderszijde uit de Jochem-lijn. Voor de komende jaren zal daar weinig verandering in komen, aangezien Jochem 4 zonen heeft die een eigen levende hengstenlijn hebben opgebouwd. Allereerst Tjimme die in directe lijn overgaat in de jonge hengst Fonger. Dan is er Tamme die via zoon Leffert alweer 3 maal vertakt in Heinse, Onne en Minste (met Tsjalle en Jehannes). De volgende is de Preferente Feitse die met name via Tsjerk en diens zoon Norbert veel invloed heeft. Tenslotte is er nog Jillis die in directe lijn overgaat in Reinder. Aan moederszijde komt de invloed van Jochem dit jaar met name via dochters van Heinse, Onne en Tsjerk.

De Age-lijn hangt aan een zijden draadje. Fabe en zijn zonen zullen het voorbestaan moeten verzekeren. De vitale Fabe is afgelopen jaar Preferent verklaard en is inmiddels verhuist naar een ander dekstation. Mogelijk krijgt hij aan het einde van zijn carrière nog wat meer en betere merries, waaruit later nog een hengst goedgekeurd kan worden. Daarnaast is er zoon Alke die nog een leven voor zich heeft en hopelijk voor zonen kan gaan zorgen. Aan moederszijde is het Age-bloed beter vertegenwoordigd, dankzij dochters van Fabe, Sape en Karst.

De Ritske-lijn heeft de weg naar boven weer te pakken, met meerdere troeven achter de hand die voor vertakkingen kunnen gaan zorgen. Naen zorgt met Barteld voor Gjalt en Doaitsen, met zijn andere zoon Jakob voor Take en via Ludse komen we nog bij Anders. Daarnaast is Ritske nog levend via het lijntje van Jelmer waar Arjen inmiddels 2 zonen heeft in Wytse en Haike.

Moederlijnen

De jonge hengsten komen uit 44 verschillende merriestammen. Degenen met de meeste invloed zijn:

- Stam 50 (12)

- Stam 25 (11)
- Stam 15 (6)
- Stam 22 en 43 (5)

Zoals te verwachten komen ook dit jaar veel jonge hengsten uit de 2 grootste stammen nl 50 en 25. Maar ook stam 15 is weer goed in beeld, net als stam 43. Na afwezigheid heeft stam 22 (o.a. Reitse) dit jaar weer zonen in Leeuwarden.

Gekeken naar de predikaten van de moeders en grootmoeders van de jonge hengsten, krijgen we de volgende verdeling:

Predikaat moeder en/of grootmoeder	Aantal hengsten
Stamboek of veulenboek	16
Kroon	4
Model	10
Sport	6
Preferent	47
Dubbel Preferent	9
Prestatie	1

Van 16 hengsten heeft de moeder en/of grootmoeder zelf het sterpredikaat niet behaald. Het bewijst weer eens dat het goed mogelijk is om sterwaardige paarden te fokken zonder “vol papier”.

De Kroonmerries zijn evenals voorbije jaren in de minderheid, maar dit predikaat is nog niet zo lang geleden ingevoerd. Het heeft tijd nodig voordat er in de breedte grote aantallen Kroonmerries in de populatie zijn die volwassen kinderen op de keuring hebben. De Model- en Sportpredikaten komen al wel vaker voor in de afstamming van de jonge hengsten.

Bijna de helft van de jonge hengsten heeft een Preferente moeder en/of grootmoeder, hiervan zijn er zelfs al 9 dubbel Preferent. Mooi om te zien dat ook van de Preferente merries er verschillende onderweg zijn naar het dubbel Preferentschap. Het Prestatiepredikaat komt slechts éénmaal voor en blijft een zeldzaamheid.